

Datum: 2026-02-20
Diarienummer: LOV 2025-000322
Handläggare: Thang Hlawn Ceu

Bygg- och miljönämnden

Förvaltningens utlåtande

Ärendet: Ansökan om strandskyddsdispens för anläggande av brygga
Fastighet: ÄSPENÅS 1:25

Ärendebeskrivning

Ärendet avser ansökan om strandskyddsdispens för anläggande av brygga på fastigheten ÄSPENÅS 1:25 i Alingsås kommun.

Sökande anger att tänkt åtgärd innebär anläggning av en ny brygga som ersätter en tidigare 25 meter lång gammal pålad brygga som var i dåligt skick. Den nya bryggan blir ca 12 meter lång och av ungefär samma bredd (1,5 meter) som den tidigare, med möjlighet att tas upp på vintern vilket minskar påverkan på djur- och växtliv. Den kommer att utgå från en befintlig stenpir som förstärks då den sjunkit under vattenytan.

Bryggan ska användas för privat småbåtsförtöjning samt bad, precis som den tidigare, och fyller samma funktion. Den befintliga bryggan var till stora delar rutten och i så pass dåligt skick att de pålar som den skulle fästas vid hade gått sönder/vikts eller rent av försvunnit och kunde således inte sättas i. Den nya bryggan kommer inte att hindra allmänhetens passage längs strandlinjen och platsen är fri från stängsel och lås. Tillgängligheten till naturen påverkas inte negativt utan kommer snarare öka. Genom att ersätta den gamla pålade bryggan med en flytbrygga minskar också den fysiska påverkan på omgivningen.

Vid prövning av ansökan om dispens från strandskyddsbestämmelserna får endast de sex särskilda skäl som anges i 7 kap. 18 § i miljöbalken beaktas. I detta fall åberopar sökanden dispensskäl nr 1 och 3.

Handläggaren har gjort syn på plats 2025-09-08 och konstaterar att fyllnadsmassor har lagts i vattenområdet, området från Östra Antenvägen till aktuell byggplats har förstärkt genom markuppfyllnad. Aktuell plats är öppen och utgörs av vassvegetation.

Förutsättningar

Fastigheten ligger inom områdesbestämmelser "Områdesbestämmelse för Äspenäs" från år 1992.

Fastigheten ligger inom strandskyddat område utvidgat till 300 meter vid sjön Anten.

Bedömning

Enligt ansökan kommer bryggan utgå från en befintlig stenpir som förstärks. Bedömningen är att det inte är fråga om en förstärkning av en befintlig stenpir utan om uppförande av en ny anläggning. Ett tillsynsärende avseende markuppfyllnad har upprättats och hanteras

parallellt av Livsmedel- och hälsanheten på Alingsås kommun. Det bedöms inte föreligga något hinder mot att pröva ansökan om strandskyddsdispens för bryggan trots tillsynsärendet. Detta ärende avser enbart anläggande av brygga i enlighet med situationsplan. Övriga åtgärder hanteras inte i ärendet.

Bygglovsenheten bedömer att dispensskäl enligt punkt 1 och 3 föreligger. Platsen som dispensen avser har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften och åtgärden behöver ligga vid vattnet för sin funktion. En brygga är en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet.

Av flygfoton från 1975 och framåt kan det konstateras att platsen har tagits i anspråk för båtplats och brygga. Avtalsservitut från 1949 föreskriver att ägare till fastigheten Äspenäs 1:11 har rätt att använda aktuell plats för båt och badplats. Bedömningen är att det inte föreligger några tvivel om att den aktuella platsen har varit i bruk som båtplats och brygga m.m. sedan uppförandet av huset på fastigheten Äspenäs 1:11. Åtgärden avser en betydligt kortare brygga än den som tidigare har funnits på plats och bedöms vara en ersättningsbrygga.

Bryggan bedöms, med hänsyn till sin begränsade storlek och sin funktion som flytbrygga, inte medföra någon påtaglig avhållande effekt. Förhållandena på platsen samt Östra Antenvägen gör tydligt att bryggan är belägen utanför tomtplatsen till fastigheten Äspenäs 1:11 och att allmänheten bedöms kunna röra sig fritt i vattenområdet utefter stranden och på eller vid bryggan. Den bedöms inte heller påverka växt- eller djurlivet i någon nämnvärd omfattning och kan därmed inte anses ha någon betydande inverkan på platsens naturvärden.

Yttranden

Inte aktuellt.

Förslag till beslut

Strandskyddsdispens ges för anläggande av brygga på fastigheten ÄSPENÄS 1:25 vid sjön Anten, i enlighet med situationsplan.

Villkor

Bryggan får inte förses med skyltar eller andra anordningar som hindrar eller avhåller allmänheten från att vistas på eller vid bryggan.

Avgift

Avgiften för dispensen är 14 112 kr, i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura sänds separat.

Handlingar som ingår i beslutet

Situationsplan, inkommen 2026-02-17

Fotografi, inkommen 2025-09-08

Fotografi, inkommen 2025-06-23

Fotografi, inkommen 2025-06-23

Bilaga, inkommen 2025-06-23

Ansökan, inkommen 2025-06-23

Upplysningar

- Beslut om strandskyddsdispens upphör att gälla om åtgärden inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.
- Länsstyrelsen kan komma att överpröva beslut om strandskyddsdispens inom tre veckor från delgivning.
- Beslutet om strandskyddsdispens och/eller avgiften kan överklagas. Se bilaga "Hur man överklagar".

Aktuella bestämmelser

Strandskyddet, som i grunden är en förbudslagstiftning, syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten, 7 kap. 13 § miljöbalken (2025:512). Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde) 7 kap. 14 § miljöbalken. Strandskyddet kan dock vara upphävt eller utvidgat till maximalt 300 meter från strandlinjen, 7 kap. 14 och 18 §§ miljöbalken.

Inom ett strandskyddsområde får inte (1) nya byggnader uppföras, (2) byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt, (3) grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller (4) åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter, 7 kap. 15 § miljöbalken.

Om det finns särskilda skäl och om dispens är förenlig med strandskyddets syften kan strandskyddsdispens medges, 7 kap. 18 c-d och 26 §§ miljöbalken. I 7 kap. 18 f och 18 h §§ miljöbalken finns bestämmelser om fri passage för allmänheten, tomtplatsavgränsning och tidsbegränsning av dispensen. Beslut om strandskyddsdispens får enligt 16 kap. 2 § miljöbalken förenas med villkor.

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om dispens från strandskyddet får man enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken endast beakta om det område som dispensen avser:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

FÖRVALTNINGENS UTLÅTANDE

Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus (7 kap. 18 d § miljöbalken).

För bygglovsenheten

Thang Hlawn Ceu
Byggnadsinspektör

Bilagor

- "Hur man överklagar"
- Handlingar som ingår i beslutet

Expedieras till:

Sökanden, Länsstyrelsen